

Posamezne številke: Na-
vadne Din —50, ob no-
deljah Din 1—.

TABOR izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
dnevno naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 10—, za ino-
zemstvo D 18—, dostavljen na dom
D 11—, na izkaznice D 10—.
Inserati po dogovoru.

Naroda se pri upravi TABORA,
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezne številke: Na-
vadne Din —50, ob no-
deljah Din 1—.

URBDNISTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. SHS poštnoštevilni ra-
čun št. 11.787.

Na naročila brez čarja se ne
ozim. — Rokopis se ne vrača.

TABOR

Leto: III.

Maribor, sobota 3. junija 1922.

Številka: 126.

Konec dolgega spora.

Po dolgem času beleži naša diplo-
macija večji uspeh v jugoslov. medna-
rodni politiki: sporazum z Italijo. Niko-
do ne more tajiti, da je dolgotrajni in
mučni spor z našo jadransko sosedo
zelo škodoval interesom naše države,
saj smo že v četrtem letu našega osvob-
bojenja in ujedinjenja, a še vedno je
del državne meje odprt in negotov, še
vedno ima tuja država zasedeno ozem-
lje, ki po pravnoveljavni pogodbi pri-
pada Jugoslaviji. Težka je bila borba
z Italijo, bolešno nas je zadelo rapal-
ska pogodba. A Italija je tirjala od
nas še več žrtev in zavlačevala izvršite-
v pogodbe, ki naj bi definitivno ure-
dila razmerje med njo in našo državo.
Tako so se povodom genovske knfe-
rence obnovila pogajanja za izvršitev
rapalske pogodbe, oziroma njenih
spornih točk: baroškega in zadrškega
vprašanja. Prvotno je izgledalo, da je
položaj brezupen. Mi smo žrtvovali to-
liko, da bi bilo pod našo narodno čast,
če bi bili zopet barantali s pogodbo, ki
smo jo priznali s krvavečim srcem.
Italijanski delegati so z vso trmo vz-
trajali na zahtevi, da je treba revidi-
rati nekatere določbe rapalske pogod-
be in na novo rešiti vprašanje Baroša.
Če abstrahiramo rešitev z orožjem
ni bilo drugega izhoda, kakor arbitra-
ža. Posredovanje in razsodišče je pre-
vzel angleški premier Lloyd George.
Dasiravno Lloyd George ni ravno pri-
jatelj Slovenov in zlasti še jugoslo-
venskih teženj, je v tem slučaju poka-
zal precejšnjo objektivnost in z dokaj
spretno roko razvozil voljo jugosl.
italijanskega spora. Po njegovem pro-
jektu se je uredila suvereniteta Zadra
in rešilo vprašanje njegove okolice,
aprovizacije itd., glede Reke pa je bil
sprejet sklep, da se sestavi mešana kom-
misija, ki bo izdelala končno rešitev o
pripadnosti in upravi Reke in Baroša,
vendar pa v okvirju načela, da Baroš
spada pod jugoslovensko suvereniteto.
Italijanska vlada je izrazila željo,
da bi se spor odstranil že pred poroko
kralja Aleksandra. Italija bo v smislu
Lloyd Georgeovega predloga izprazni-
la Sušak v 5 dneh po podpisu spora-
zuma, a 3. (dalmatinsko) cono bo eva-
kuirala v 12 dneh po podpisu. Rimski
ministrski svet je že odobril Lloyd
Georgeov predlog. Po izjavi našega
delegata ministra dr. Krstelja, ki je
zadnje dni vodil pogajanja, je spora-
zum med Italijo in Jugoslavijo per-
fekten in jugoslovensko-italijanski od-
nošaji stopajo v novo mirnejšo fazo.
Kakorkoli ta sporazum ni in ne mo-
re biti izraz našega soglasja z aneksi-
jo nesporno jugoslovenskih pokrajin,
kakorkoli mu ne moremo priznati zna-
čaja neke ratifikacije onega stanja, ki
ga je ustvaril v Primorju italijanski
imperijalizem, ga vendarle pozdrav-
ljamo kot olahkotenje in razbremenje-
nje našega državno-političnega stali-
šča v Adriji.
Nočemo se pa udajati rečnatemu
optimizmu in trdimo, da tudi nova
pogodba vsebuje nekoliko točk, ki so
nevarne »Prüfstein« za naše in itali-
janske državnike. Določbe glede Reke
in Baroša niso nikak definitivum in
čeprav se bo morala mešana članska
komisija gibati v mejah doseženega
splošnega sporazuma in se na vsakem
koraku spominjati Lloyd Georgeove
arbitraže, še vendar ni odstranjena ne-
varnost, da nekoga lepega dne ta ko-
misija obliči na mrtvi točki. Tudi ure-
ditve gospodarskih odnošajev z Italijo
lahko priplava na zelo opasne vode.
Ne smemo pozabiti, da so sporazu-
mi vedno odvisni od onih političnih
sil, ki državnike nastavljajo in odstav-
ljajo. Široke ljudske mase sicer ne v-

Napadi bolgarskih tolp na naše meje.

Bolgarska vlada pasivna.

Beograd, 2. junija. (Izv.) Kljub
vednim napadom bolgarskih tolp na
naše ozemlje, ki jih zavrača naše orož-
ništvo in vojaški oddelki, ne ukrene
bolgarska vlada ničesar, da bi te na-
pade preprečila. Naš zunanji minister
je včeraj povabil k sebi bolgarskega

poslanika ter mu pojasnil, da naša
vlada teh napadov na naše meje, ki
ogrožajo mir, ne more več mirno gle-
dati. Obtemem mu je sporočil, da bo na
te dogodke opozoril zavezniške vlade
in poročal zvezi narodov.

Vprašanje inozemskega posojila.

Beograd, 2. junija. (Izv.) Finan-
čni minister dr. Kumanudi je imel
včeraj daljši razgovor z zastopniki
bančne skupine Hollgarten. Pozneje je
sprejel zastopnika Blerove skupine.
Končno je prišel na vrsto tudi naš ho-
norarni konzul v Antwerpnu, ki nam
je ponudil posojilo v znesku 30 milio-
nov funtov, šterlingov. V finančnih

krogih vlada mnenje, da se Hollgarte-
novi skupini ni posrečilo ustanoviti
sindikata, ki bi mogel placirati poso-
jlo v znesku 150 milijonov dolarjev. —
Ker znesek poteče Blerovi skupini do-
voljeni rok, bo morala vlada odločiti,
ali se ta rok podaljša, ali pa sklene
posojilo s Hollgartenovo ali pa Ant-
werpsko skupino.

Poincaré o rusko-nemški pogodbi.

DKU Pariz, 1. junija (Havás). V
svojem govoru v zbornici je Poincaré
gled rapalske pogodbe izjavil nasled-
nje: Pogodba stoji v nasprotju z ver-
saillsko mirovno pogodbo. Rusija in
Nemčija sta s to pogodbo obrnili ost
proti zaveznik, dočim je hotela Fran-
cija pokazati napram alirancem vso
lojalnost in dobro voljo in se je pri-
družila vsaki dobro mišljeni akciji.
Na to je Poincaré razložil vprašanje
francoskih zahtev glede povračila dol-
gov in zaposlenega zasebnega premo-
ženja v Rusiji. Povdaril je, da neuspe-
he genov. konference ni pripisati sta-
lišču francoske delegacije, temveč ne-
srnamni politiki boljševiške delegacije v
vprašanju rapalske pogodbe in pri
nadaljnih posvetovanjih.

prihodnjega tedna. Ker trajajo volitve
same dva dni. V Monestu je bil so-
glasno izvoljen dr. Variga (Andraszy-
jeva stranka), Ker ni bilo nobene dru-
ge kandidatne liste. To je prvi mandat
Andraszyjeve stranke, ki ga je dobila
pri volitvah v narodno skupščino.

DKU Budimpešta, 1. junija.
Tudi drugi dan volitev v narodno
skupščino je prinesel vladni oziroma
vladi prijaznim strankam popolno
zmago. Dobile so dve tretjini manda-
tov. Dosedaj so znani sledeči rezultati:
vladna stranka 13, Ernestova stranka
4, brez stranke 4, Hala 1, Andraszy 3,
in socialisti 2 mandata. Vladni blok je
torej dobil 17, opozicija 8 in brez
stranke 4 mandate.

V Gornji Šleziji proglašeno obsedno stanje.

DKU Bitnovo, 2. junija. Medza-
vezniška komisija je nad mestom in
okrajem Katoviškim ter nad občino
Schwarzwald proglasila obsedno sta-
nje.

DKU Glivice, 2. junija. Nad o-
krajem Glivice, Katovice in Ribnik je
proglašeno obsedno stanje.

Za obnovo Evrope.

DKU Pariz, 2. junija. Komite za
mednarodna posojila se je danes po-
poldne ponovno sestel k seji.

Borza.

Zagreb, 2. junija. (Izvirno, predbor-
za.) Pariz 6.455, Curih 13.50, London
3.155, Berlin 26.75, Dunaj 0.64, Praga
1.375, Milan 3.70, Newyork 70, Budim-
pešta 0.875.

Curih, 2. junija. (Izvirno, Pred-
borza.) Pariz 47.87, Zagreb 1.86, Lon-
don 23.36, Berlin 1.98, Dunaj 0.04%,
žig. krone 0.04%, Praga 10.15, Milan
27.37, Bukarešta 3.97, Budimpešta 0.64,
Varšava 0.14.

Zagreb, 1. junija. Devize: Berlin
26.25 do 26.50, Curih 13.30 do 13.45, Lon-
don 314 do 315, Dunaj 0.625 do 0.65,
Praga 137 do 138, Milan 369 do 372,
Newyork 70 do 71, Budimpešta 8.60 do
8.75. Valute: dolar 68.70 do 69, češke
krone 130 do 133.75, 20 K v zlatu 235,
švic. franki 1275 do 1290, marke 26 do
27, lire 367 do 368.

Curih, 1. junija. Berlin 1.92, New-
york 527.50, London 23.27, Pariz 47.65,
Milan 27.25, Praga 10.10, Budimpešta
0.64, Dunaj 0.04%, avstr. žig. krone
0.64, Zagreb 1.86, Sofija 3.90, Varšava
0.04%.

plivajo neposredno in momentano na
sklepe diplomatov, a v kolikor diplo-
mati ne stojte pred presijo ljudske vo-
lje, toliko odločilnejša postane ljudska
volja za nadaljno usodo sklenjenih
sporazumov. Ugotoviti pa je treba
brez ovinkov, da italijanska javnost
še vedno ni demobilizirala proti jugo-
slov. državi in jugoslovenskemu nara-
du in da so prav redki oni, ki bi se po-
vzpeli vsaj do objektivnega, če ne že
simpatičnega mišljenja o nas. V Ita-
liji obstojajo cele organizacije, ki so
naperjene proti suvereniteti kraljevi-
ne SHS; italijanska vlada podpira pri-
staše vladeželjne črnogorske dinastije,
ki delajo za razkosanje naše države,
da niti ne omenjamo italijanskih po-
litičnih manevrov v Albaniji in d'
Annunzijevih dogovorov s Čičerinom
in z Madžari.

Pred vsem svetom moramo podčrtati
žalostno resnico, da v Italiji ni niti ene
zakonite odredbe o zaščiti narodnih
manjšin in da se s pripadniki našega
naroda, ki žive pod suvereniteto kra-
ljevine Italije, postopa kakor z držav-
ljani druge vrste.

Navzlic vsemu temu pa upamo, da
bo italijanska vlada koncilijantno in
v duhu prijateljstva obravnala one
točke, ki še niso rešene in da bo spoz-
že v bližnjem času uknjen z dnevnega
reda. Zlasti pa pričakujemo, da bo
do na Quirinalu izvajali konsekvence,
ki slede iz sporazuma med Jugoslavijo
in Italijo in uvedli na celi črti politično
pomirljivosti in mednarodne toleran-
ce.

Naša zunanja politika nima ravno
srečnih rok: marsikateri dragoceni
trenutek je prezrla in zamudila, čes-
krat je prenerodno ali prepovršno po-
segla v razvoj dogodkov. Pozno priha-
ja ta uspehi, a vzlic temu ga moramo
pozdraviti kot znaten plus v naših
mednarodnih odnošajih.

Nasilja nemških oblasti na Koroškem.

Gostilničarko go. Grobelnikovo v
Libučah je tožila žena nemškega orož-
nika Koflerja radi razžaljenja častij
ravnotako tudi kaplana Koširja v Pli-
berkn. Nemka je imela samo eno pri-
čo — svojega moža, ki je pa sam izpo-
vedal, da ni vsega slišal. Toženca sta
predlagala več prič, da dokazeta svojo
nedolžnost. »Znanik sodnik dr. Ravnig
je predlog zavrnil in ni pustil nobena
priče k zaslišanj! Slovenca sta bila
obsojena in to obsodbo so potrdile vse
instance! Zagovornik dr. Rohraher,
je priznal, da je odločila narodna pri-
padnost!

G. Kancijan Zec je bil 1896 nastav-
ljen kot cestar pri okr. glavarstvu v
Velikoven. Imel je torej že 30 službe-
nih let. Po plebiscitu so mu službo radi
težke politične obtožbe odpovedali.
Prosil je naprej, da mu povedo, kaj je
takega zagrešil, pa ni dobil odgovora.
Nato je prosil za pokojnino, pa so mu
povedali, da je ne dobi, ker ni bil nik-
dar v službi avstrijske republike! Zec
je pač Slovenec, to je njegov greh!

Satansko zlobnost pa razodeva slu-
čaj Selander. Lovrene Selander je sto-
pil 1907 v poštno službo in je bil 1913
definitivno nastavljen v Bistrici v Ro-
žu. Po plebiscitu je bil brez povoda od-
puščen iz službe. Ker je 14 let redno
plačeval določeni mesečni prispevek v
»Pensionsfond f. Postboten in Wien,«
je prosil, da mu ta nakaže pokojnino.
Točno 10. 10. 1921 (ob obletnici), mu je
omenjeni zavod nakazal vplačani zne-
sek, pokojnina pa brez motivacij
odbil!

Bajte kot železniške postaje.

Tujemtu potniku, kateri po železnici preko Špilja v Slovenijo prihaja, se odpre krasen razgled po divnih Slovenskih goricah. Po prekoračenju razvodja med Muro in Dravo in zapustitvi kratke predor, kateri nosi na svojem hrbtu idilični St. Ilj, se vlak za trenutek ustavi v obmejni postaji St. Ilj v Slovenskih goricah. Tujec radoveden, kakšna je prva postaja v Jugoslaviji, je bridko razočaran, kajti mesto primerne postajnega poslopja stoji že močno v zemlji majhna bajtica (nekadaj navadna čuvajnica), v katero se bo s časom po lestvicah hodilo, mogoče je pa tudi, da nekoč v slučaju močnega naliva zgine v valovih majhnega cirkniškega potoka za večno. Pogledati je treba še v notranjost imenovane kajžice; pravzaprav zadostuje, da stopiš na prag in uradne prostore občuduješ: v treh luknjah uraduje postajna osebje, »obširna« dvorana v obsegu kakšnih 2 kv.m služi mnogobrojnemu občinstvu kot čakalnica, razen tega uradujejo v bajtici obmejna policija in carina — ves aparat postuje tukaj noč in dan.

Na južni strani te čudovite postaje so na lesenem odru zemeljski ostanki dveh starih nerabljenih vagonov postavljeni, kateri služijo za nekakšno skladišče. V slučaju slabega vremena je treba vse razpoložljive staromodne dežnike rekvirirati in v teh shrambah razpeti da se blago škode obvaruje. Nekega dne lahko tudi navedena na prike pilote položena vagonovska penzjonista v silovitih valovih cirkniškega potoka na splošno žalost vseh St. Iljčanov za večno izginita.

To žalostno stanje St. Iljskega kolodvora prizadeva ne samo St. Ilju z okolico, ampak tudi tovarnam z lepenko v Ceršaku in Sladkem vrhu ogromno škodo, kajti vsled visokega brzovoznega tarifa in skrajno slabih tirnih in skladiščnih priprav je treba les, premog, apno, vino, sadje in drugo mimo postaje po cesti prevažati. Sladkogorski in Ceršaški tovarni lepenk pa pošiljajo lepenko iz postaj Weitersfeld in Spielfeld, ravnotako prevažajo les iz teh postaj v imenovani tovarni. Koliko neprilik povzročata carina zaradi prevoza skozi nemško ozemlje in koliko železniških stroškov trpi podjetnik, se ne da popisati. Pomisliti je treba, da se zopet bliža ugodno sadno leto, železniška uprava bo raje gledala, da se bo ogromna množina sadja po cesti prevažala, mesto da bi prometni težkoči na St. Iljski postaji vendar enkrat ugodno rešila.

Zakaj se povečanje tega kolodvora zavlačuje, ne ve nihče. Seveda komisija, katera že od izpraznitve Špilja 1. 1920 skoro vsak mesec prihaja, le gleda, se posvetuje, to in ono, v pretres vzame, ampak tudi kole zabija, da jih pri ponovnem komisijonem pregledu zopet odstrani. Vsi ti dobro znani obrazi poznajo že vsak kamenček-kateri od 1. 1920 na St. Iljski postaji leži. Končnega uspeha teh komisij ni pričakovati.

Tudi v neposredni bližini Maribora se nudi slična prikazen. V Teznu, enem največjih kolodvorov, stoji več barak. Treba je tukaj dobro znanega vprašati, kje so pravzaprav postajne pisarne. Tudi za to postajno poslopje obstoji več načrtov. Opeko, katera je ležala tukaj že od leta 1920 pripravljena, so začeli v Ljubljano prevažati in tako ostane tudi tukaj vse pri komisijah.

Ne samo v naši bližini, ampak tudi drugje najdemo slične slike. V Gornji Radgoni tudi v prejšnjih časih postaja velikemu lokalnemu prometu ni zadostovala, sedaj kot obmejna postaja se promet kupiči in zaostaja — kako se bo jesenski promet vršil, si lahko vsak predstavlja. Tudi v tej postajni baraki so vsi uradi stlačeni. Kakor že v poprej omenjenih postajah, hodi tudi tukaj komisija gledat, merit, debatirat, se posvetuje in izgine — ostane pa vse pri starem!

CENJENE DOPISNIKE opozarjamo, da dopisi, ki pridejo v uredništvo po 10. uri popoldne, za številko dotičnega dne ne morejo več priti v poštev.

Politične vesti.

* **Zaupnica načelstva JDS dr. Žerjavu.** Na večerajšnji seji načelstva JDS se je razpravljalo o klevetah zoper dr. Žerjava. Po obsežni, debati je načelstvo konstatiralo soglasno, da nima niti najmanjšega povišanja osebni in politični poštenosti dr. Žerjava, katerega čistji nameni in pošteno delo za idejo jugoslov. demokracije mu slej ko prej zasigurajo popolno zaupanje vseh somišljenikov naše stranke. — Poseben odsek bo pregledal in ugotovil uporabo podpor, danih od Jadranske banke za cilje demokratske stranke.

* **Sporazum o volilnem redu.** Na konferenci članov vladnih strank je bil definitivno sprejet Marinkovičev predlog, da se v volilnih okrajih postavi nosilec liste, za katere se vežejo srečki (okrajni) kandidati. Če dobi v okrožju, kjer je manj kot šest mandatov, samo ena lista količnik, pride v poštev tudi ena brez količnika in sicer najjačša, ki na mora imeti vsaj dve tretjini količnika.

* **Bolgarska zemljoradniška stranka** je imela od 28. do 30. maja svoj kongres v Sofiji. Udeležba je bila ogromna. Vodja stranke, min. predsed. Stambulijski, je v svojem govoru ostro napadel druge stranke ter zlasti meščanstvo Sofije. Sofijo je imenoval gnezdo onih, ki hočejo nov državni prevrat s pomočjo dvora. Kralja je opomnil, naj vlada po želji in volji bolgarskega naroda in ne po samovolji. Značilno je, da so kmetje v sprodu, ki je trajal dve uri, nosili tudi tablo z napisom: »Od Save in Drave do Črnega in Belega morja živel narod — jugoslovenski!«

Dnevna kronika.

— **Vladna akcija za prehrano pasivnih krajev.** Zadruga Zveza v Celju opozarja vse zadruge, kmet. podružnice, občine in okrajne zastope v bivši Štajerski, naj javijo edinole pristojnemu okrajnemu glavarstvu, koliko bi potrebovale za svoje revne člane odnosno občane koruze iz vladne akcije za prehrano pasivnih krajev. Okrajna glavarstva imajo nalog izročiti te prijave pokrajinski upravi za Slovenijo v Ljubljani (oddelku za socialno skrbstvo), katera bo izdala za koruzo nakaznice in obenem določila popust pri ceni, kateri se bode pokrival iz fonda, katerega je dalo ministrstvo za socialno politiko na razpolago. — Zadruga Zveza v Celju bode v smislu navodil ministrstva za socialno skrbstvo koruzo le nabavljala in razdeljevala po ceni, kakor se ji bode vsakokrat pri pokrajinski upravi (oddelku za socialno skrbstvo) naročila. Prve pošiljave dosepejo po Binkoštih, zato so takojšnje prijave potrebne.

— **Prehod čez državno mejo** je prebivalstvu v okolstvu 10 km z izkaznicami okr. glavarstva dovoljen. Ne-spametna pa je naredba, po kateri je prehod v odseku Kaplja—Svečina (35 km) dovoljen le pri Sv. Jurju ob Pesnici. Kmet iz Kaplje ali Sv. Duha, ki ima opravke v Lučanah (1 uro daleč), mora v 5 ur oddaljeni Sv. Jurju in od tam 2 uri v Lučane, skupaj 7 ur (samo tja!) Meja je itak gosto zastražena z graničarji, ki bi lahko povsod prepustili prizadete. Da taki škandalozni odloki samo šikanirajo obmejne ljudi, ki imajo itak težavno stališče, je očitno. Merodajno oblast opozarjamo na ta nedostatek, ki se naj čimprej odpravi!

— **Omejne cerkvene razmere.** (Dopis.) »Straža« z dne 29. maja poroča, da je pretekli teden 100 otrok iz Kaplje šlo s svojimi botri čez državno mejo v St. Janž in Lučane k birmi. Vprašamo: Kako je mogel domači dušni pastir, v čigar delokrog spada ta zadeva in je plačan od Jugoslavije, to dopustiti, ko je vendar tudi pri nas v Mariboru birmovanje? Ali je res samo v Avstriji naš spasi? Sploh pa, ali na meji res vse spi?

— **Naši planinci** omalovažujejo Kozjak, dočim je Pohorje vsako nedeljo polno. Turistovski promet pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu pa kaže v nedeljo 28. maja sledeče številke: 10 Nemcev in 0 Slovencev iz Maribora, 1 Slovenec iz Sv. Jurja ob Pesnici, 1 iz Selnice. Pika.

— **Glavno cepljenje za občino Tezno** se vrši v pondeljek dne 12. junija t. l. ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih na Teznu. Pregled in nadaljevanje cepljenja za one stranke, ki so bile zadržane prinesiti svoje otroke h glavnemu cepljenju, se vrši teden pozneje na istem mestu in ob istem času. Prinesiti se morajo vsi otroci, stari nad 4 mesece, ki še sploh niso bili cepljeni, ali ki so bili brezuspešno cepljeni. Kdor bi za cepljenje obveznih otrok ne prinesel, bo strogo kaznovan.

— **Otvoritev meščanske šole pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.** Ob priliki svojega obiska je višji šolski nadzornik Gaberšek pri Sv. Lenartu pojasnil občinskemu uradu, da od strani šolske oblasti ni nikakršnega zadržka za otvoritev meščanske šole. Zahteval je le še nekaj določnih zavez od strani tržke občine. Ker je občina — kakor čujemo — izpolnila tudi te zahteve, z opravičenjem pričakujemo, da se otvori prvi razred te šole že v jeseni.

— **Okrajni zastop pri Sv. Lenartu.** Članek v »Taboru« o nedelavnosti tega zastopa je zadel očividno v »črno«. Z delom pri okrajni cesti k Sv. Barbari se je pričelo, dela se tudi na cesti od Sv. Ruperta k Hrastovcu. Nerazumljivo nam je le, zakaj se dela že sedaj na tej popolnoma podrejeni progii, med tem ko se ne dočela kratki kos zveze z Ptujsko cesto v Selcih, ki bi bil v korist velikemu delu okraja? Očividno nima na tem interesa farovž?

— **Ptujska gora** — je bila že od nekdaj ognjišče preprirov, ki so jih netili razni »črni« in »črno-zolti«. Danes pa v svobodni domovini je postala ognjišče, kamor spravlja neki Alojz Repa s klerikalnimi vilami svoj gnoj! Prejšnji dopisniki podlega »Štajerca« so našli zavetje pod širokim krilom »Straže«. Ne moremo razumeti, kako je v naši narodni državi sploh mogoče, da imajo ljudje, ki jih pozna že vsak otrok kot narodne izdajice, pravico obrekovati in blatiti poštvalne narodnjake in poštenjake, kakor na pr. rodbino g. Peče-ta. Na tozadevne »Stražine« članke ne odgovarjamo! Pač pa opozarjamo merodajne faktorje za enkrat na zloglasnega izzivača Repo. Pred letom se je ta mož osmelil v javnem lokalu pljuvati na bratsko srbsko kulturo! Vkljub temu se mu je posrečilo prilesti v občinski odbor, kjer skraj neomejeno vlada. V občinski odbor so ga v svoji slepoti spravili socialisti: par dni na to jih je v zahvalo očitno zatajil in prestopil v klerikalni tabor. Nedavno je hotelo tukajšnje izobraževalno društvo postaviti kralju Petru I. Osvoboditelju spomenik. Repa kot občinski odbornik je bil seveda proti in se je izrazil o pokojnem našem velikem kralju tako razsaljivo, da nam tega ni mogoče opisati. V zadnjem času vodi možak tudi agitacijo, da se vpelje v našo šolo zopet — nemški pouk! Takim ljudem dovoljujejo oblasti gostilniško koncesijo, da lahko neovirano izpodrivajo narodno zavest in hujskajo proti državi; taki strupeni sovražniki našega edinstva nemoteno sedijo v občinskem odboru in zatirajo zavedne občane! Oblasti, zganite se! — Prihodnjic več!

— **Darovi za gladujočo Rusijo.** I. Zwenkel Pesnica 20 Din., učiteljstvo Podova 20 Din., Český klub v Mariboru 670 Din., državni vpokojenci, nabral g. p. kontr. Karis (II. dar) 158 D., A. Platzer 50 D., lekarna Savost 18.50, tvrdka Turad 203 D., okrajno glavarstvo Prevalje 1296.20 D., Th. Meyer Gosposka ulica 10 D., Slov. obrtno društvo 510.50 D., občinski urad Muta 242 D., agrarni urad 40 D. Skupaj s prejšnjimi darovi 42.351.13 Din.

— **Važna iznajdba.** Tržaška Slovenca, instalator Albert Kraševac in Jos. Škarlavaj sta iznašla novo napravo zoper vlome v železno blagajno. Naprava se postavi v blagajno samo. Urejena je tako, da začnejo električni evonci zvoniti v blagajni sami in na vsakem drugem poljubnem mestu (v gospodarstvi sobi, na ulici in drugod). Zvonjenja ni mogoče preprečiti niti s tem, da se prerežejo žice. Čim se dotakne žice, delujejo zvonci še močnejše. Vršilo se je že več zanimivih poizkusov, ki pa so se vsi dobro obnesli. Iznajditelja bosta napravo še izpopolnila ter jo začela razpečavati.

— **Udruženje jugoslov. inženirjev in arhitektov** je na zadnjem kongresu

v Sarajevu sklenilo, da bo prihodnji kongres v Splitu in da bodo obiskali takrat dalmatinske luke.

— **Pri volitvah v pridobinsko komisijo za Celje** — mesto in za celjski politični okraj je brez boja prodral lista, ki so jo postavile napredne obrtniške organizacije. Izvoljeni so Rebek, Lukas, Plahuta, Bizjak itd. v Celju; Pihl (Zalec), Vuha (Gröbelno), Habjan (Smarje), Naraks (Gor. Loznica), Rozin in Berger (Trbovlje), Pustlav (Gor. Grad) itd. v celjski okolici.

— **Nesreča v zidanmoški cementarni.** V cementarni v Zidanem mostu se je 31. maja porušila stavba, delavec I. Kolander si je zlomil roko, nogo in rebra, tako da je moral v bolnico v Celje. Stavbeni mojster Cvetko se je tudi precej poškodoval.

— **Zastopstvo ljubljanskih akademikov na kraljevi poroki.** Univerza v Ljubljani odpošlje na povabilo kr. maršalata na poroko Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra, kot zastopnika akademikov ljubljanske univerze g. Jeršiča Mirka, jurista in g. Mejaka Ervina, jurista.

— **Gad je pičil kravo** posestnika Puhaverja p. d. Serjanca v Vurmatu ob Dravi. Pičil jo je, da pašniku ležečo, v vimo, da je drugi dan poginila. Ljudje pravijo, da je letos nonavajno veliko kač.

— **Iz ljubosumnosti** je Eva Vajš udarila veleposestnika L. v Vurmatu s sekuro po glavi in ga smrtao nevarno ranila. Morala bi se zagovarjati pred sodnijo. Iz strahu pa je baje pobegnila v Avstrijo.

— **Vozni red, veljaven od 1. junija 1922.** V tisku Mariborske tiskarne d. d. je izšel vojni red v obliki lične brošure. Novi vojni red obsega sledeče proge: Maribor—Postojna, Postojna—Maribor, Zidani most—Sisak, Sisak—Zidani most, Maribor—Pliberk, Pliberk—Maribor, Maribor—Pragersko—Nagykanisza, Nagykanisza—Pragersko—Maribor in avto voznje Maribor—Sv. Trojica. Inserati potekajo samo od slovenskih tvrdk, povrh tega je več strani prostora za beležke. Vozni red je pregleden in zanesljiv. Naj bi ne manjkalo v nobeni hiši. Primeren je v prvi vrsti za Mariborčane kakor tudi za vse, ki žive ob želez. progah mariborske oblasti. Cena 2 din. Dobiva se v upravi »Tabora«.

Mariborske vesti.

Maribor, 2. junija 1922.

m Poslanca dr. Kukoveca je napadla »Straža«, ker sta mariborski in celjski stanovanjski urad privolila v to, da zamenja svoje celjsko stanovanje za drugo stanovanje v Mariboru. Dr. Kukovec je torej dal za stanovanje v Mariboru popolen ekvivalent v Celju. Vsled tega so napadi »Straže« skrajno neukusni, zlasti tudi še oni »stavek«, ki govori o dr. Kukovecu kot milijonarju. Kdor ye, da je dr. Kukovec vsled intenzivnega političnega dela že leta sem popolnoma zanemaril svoje odvetniški opisarno, bo tudi bajko o njegovih milijonih vedel pravilno oceniti. V ostalem pa ne smatramo za vredno šekaj več reagirati na puste osebne invective.

m Pameten nasvet je dal mariborskim frančiškanom občinski svetovalec g. Bahun. Frančiškani menda smatrajo mesno občino za nekako molzno kravo. Enkrat naj bi jim opustila doklado na vino, drugič naj bi jim plačala stroške za napeljavo električne razsvetljave in mogoče imajo še kake druge želje. Obč. svet. g. Bahun pa jim je pri zadnji občinski seji svetoval, naj prodajo nekaj vina, ki ima danes prav visoko ceno, pa bo denarja kot toče. V tem se strinjamo tudi mi, kajti občina ima dovolj mestnih uslužbencev in drugih revežev, za katere bi morala skrbeti, a ji primanjkuje denarnih sredstev, ne pa, da bi podpirala samostane, ki itak ne trpe pomanjkanja.

m Za Jugoslov. Matico je podaril g. Gerasim Arsenjuk, parni ledar, Marib. vojna bolnica, 100 K. (Prosimo lokalnega blagajnika J. M., da znesek dviguje v našem uredništvu).

m Nove tovarne v Mariboru. Po preobratu se je začela industrija v Mariboru silno razvijati. Ustanovilo se je mnogo domačih podjetij, pa tudi iz inozemstva, večinoma iz Češkoslovaške se je priselilo mnogo tovarni, ki izdelujejo blago, katerega pri nas še nimamo, n. pr. tekstilno blago, kemikalije itd. Tvrška Kübal iz Češkoslovaške namerava v Melju zgraditi novo tovarno za izdelavo vodovodnih, poplinarskih in drugih cevi ter je že prosila pri občini za potrebno stavbišče v izmri 700 kvadratnih metrov. Novo tovarno tekstil gradi v Melju češka tvrška Bedrich Šonsky. To bo že tretja tovarna te vrste v Mariboru. S tem zopet pridobimo nova podjetja, ki jih dosedaj krvavo pogrešamo. V kratkem prinesemo zanimivo statistiko o razvoju industrije v Mariboru po preobratu.

m Cestna železnica bi bila v Mariboru res že nujno potrebna. Kakor slišimo, je dobila mestna občina že več ponudb in načrtov za zgradbo take železnice in bo o tem v kratkem razpravljala tudi občinski svet. Ni pa še za to potrebnega kapitala. Upajmo, da to ne bo oviralo izpeljave tega načrta. Železnica je le, da bi se v to podjetje ne ugnezdil tuji kapital in bi ne imeli pognezditi takih sitnosti, kakor jih imajo druge mesta, ter mislimo, da se bo za to našlo dovolj domačega kapitala.

m Koncert »Drave«. Koncert, ki ga je priredilo narodno železničarsko glasbeno društvo »Drava« včeraj zvečer v Götzovi dvorani, je uspel nad vse pričakovanje dobro. Dasi bo treba še mnogo truda in vaje do popolne uglasjenosti, je bil včerajšnji koncert, — prva večja prireditev »Drave«, — najboljši dokaz, da se mlado društvo stalno in krepko razvija. Obisk je bil povoljniji, kakor je pri koncertih v Mariboru navada in je imelo društvo torej tudi gmoten uspeh, iz katerega bo črpalo nadaljna potrebna denarna sredstva. O koncertu samem spregovorimo na drugem mestu.

m Popravek. V poročilu o zadnji občinski seji nam je zopet enkrat napravil tiskarski škrat par napak, ki naj jih blagovolijo čitatelji popraviti. Izostalo je ime vdove po pokojnem mestnem uslužbencu Zierer. — Podpora iz ubožne ustanove Badla se ne izplača z vojnimi posojili, temveč iz občinskega ubožnega fonda, dokler se zadeva z avstrijskimi vojnimi posojili ne uredi. — Stavbišče pri Dijaškem domu, za katerega je prosila Prva hrvaška štedionica, ne pride v poštev za zgradbo hiš, ampak za zgradbo šol (meščanske, obrtne itd.). Razen teh je še več manjših napak, katere naj blagovolijo čitatelji sami popraviti.

m Otroška gledališka predstava v Studencih. Šolska mladina v Studencih uprizori v soboto dne 3. t. m. ob 8. uri zvečer v Sokolskem domu v Studencih znano krasno mladinsko igro »Snežulčica«. Kostume je posodilo Narodno gledališče v Mariboru, kar bo efektu gotovo še povečalo. Čisti dobček je namenjen prepotrebni šolski knjižnici. V petek popoldne se je igralo za domačo šol. mladino ob prosti vstopini. Sobotno predstava je namenjena v prvi vrsti očetom, materam in prijateljem šol. mladine v Studencih. Upati je na obilno udeležbo. Igra se na binkoštno nedeljo ob 13. uri ponovi in sicer je uprizoritev namenjena pred vsem mladini iz okolice in iz mesta. Seveda se je pa lahko udeleži vsakdo. Vstopnina je nizka tako, da je omogočen poset tudi ubožnejšim. Kdor se zanima za to uprizoritev, naj ne zamudi prilike. Ker se morajo kostumi vrniti gledališču že v nedelju, ne bo mogoča še kaka ponovitev.

m Sentimentalen labod. Stalni občinski svet mestnega parka nam piše: Odkar je vodo v parkovem ribniku prepreglo sluzasto žabje zelnilo, ima prijatelj labod slabe čase. Njegovemu estetičnemu čutu se gabi plavanje po tej umazani luži, (ki jo semintja razrežejo filistrske race), zato pa sentimentalno poseda na otoku med trstiko ali pa na obali. Morda sanja o dnehu, so se bo olepševalno društvo spomnilo, da ta zelena mlaka ne spada v mestni park in bo namesto žab gojilo ribe! — Na kakke misli pač pride labod, ko poseda na obali.

m Klub mariborskih novinarjev. Mariborski novinarji so si brez ozira na politično stališče v okrilju ljubljanske sekcije Jugoslovenskega Novinarskega Udruženja v varstvo svojih interesov in v svrhu povzdige stanovskega ugleda ustanovili na popolnoma stanovski podlagi lokalno organizacijo pod imenom »Mariborski novinarski klub«. Predsednik kluba je g. Vekoslav Spindler, ravnatelj časopisnih podjetij Mariborske tiskarne, podpredsednik g. Milan Plut, vodja podružnice »Jutra«, tajnik pa g. Franjo Golob, urednik »Straže«.

m Kaj pravi falska elektrarna? Z ozirom na naše članke o mizeriji naše električne naprave nam je poslala falska elektrarna dopis, v katerem stoji med drugim: Dolžitve napram elektrarni in nastavljenem so neosnovane. Ne odgovarja dejstvu, da vsled motenja v falskih napravah vsak hip ugaša električna luč. Zadnje motenje na daljnovodu Fala - Maribor smo imeli 23. decembra 1921, in je bilo mesto takrat 10 minut brez elektrike. Ako pa se posamezni deli mesta večkrat brez elektrike, je to zgolj krivda mestnega električnega podjetja. Zavračamo podtikanje, da bi nalašč prekinili dobavo toka in s tem škodovali prebivalcem. Ni res, da bi bil sploh katerikoli naših nameščencev v baru, mesto da bi se bil brigal za razsvetljavo, akoravno to ni bila njegova stvar, temveč stvar mestnega električnega podjetja. Kakor je iz poročila mestnega električnega podjetja razvidno, je nastalo zadnje motenje vsled defekta v napravi mestne občine ter nima z našimi napravami ničesar opraviti. Naš inženir je stopil takoj po motenju z mestnim elekt. podjetjem v zvezo ter smo skupno našli napako. Prosimo vsled tega p. n. občinstvo, da se v slučaju motenja ne razburja po nepotrebnem, ker na celnem svetu ni nobene elektrarne, in če bi bila tudi največja, kjer ne bi vsled nepričakovane obrabe materijala ali vsled atmosferskih vplivov nastalo od slučaja do slučaja kako kratko prekinitje toka. Zanimanje p. n. občinstva na brezhibnem funkcioniranju popolnoma uvidimo in si bomo po možnosti prizadevali, da se motenja ne zgodijo in če slučajno nastanejo, da se čimprej odstranijo.

m Ljudska univerza. Danes v petek ob 20. uri predavanje g. dr. Jaaa o bankovcih (nadaljevanje in konec). — Prihodnji petek dne 9. t. m. propagandni večer Društva jugoslav. pomoraca v Zagrebu predavanjem poročnika trgovske mornarice g. Orniča o važnosti morja in pomorstva.

m Za Protituberkulozno ligo je nabralo tiskarniško, litografsko in uredniško oseboje Mariborske tiskarne mesto venca na grob umrlega tovariša knjigoveza Vladimira Zoričiča 262.50 Din. K temu je dodal brat pokojnika, inženir Zoričič še 200 Din. Nadalje so darovali: nadzornik g. Štefin, uspeh zbirke med uradnistvom in delavstvom glavnega kolodvora, 581 Din., g. Džamonja 250 Din., notar dr. Kerbar 300 Din., odvetnik dr. Koderman 200 Din. ter odvetnik dr. Rosina, trgovina s pohištvom Karol Preis, trgovina s papirjem J. Šef, g. Ogrizek in tvrška Schenker in drugovi po 100 D. Vsem darovalcem najiskrenejša hvala! Posnemajte!

m Slušatelji jurid. fakultete v Ljubljani, ki so si dne 27. m. m. ogledali mariborsko moško kaznilnico, se zahvaljujejo tem potom najiskrenejšega g. dr. Grasselli-ju, drž. pravdn. ing. Fischer-ju, višjemu ravnatelju kaznilnice, za njiju trud pri razkazovanju kaznilnice, g. Žmavcu, ravnatelju vinorejske šole in g. Džamonji pa za njiju trud pri razkazovanju vinorejske šole oziroma vrtnih nasadbv. Ravnotako izrekajo najtoplejšo zahvalo vsem onim mariborskim cenjenim rodbinam, ki so jih v svojih hišah tako prijazno sprejeli in pogostili.

m Mariborske banke ostanejo v soboto pred prazniki cel dan zaprte.

m Kavarna v parku. Maribor je dobil zopet nov zabavni lokal, ki je namenjen redvsem poletnemu času. Gg. Valjak in Klemenčič sta zgradila v mestnem parku lepo, moderno urejeno kavarno, ki se po štilu in uredbi približuje podobnim velikomestnim napravam. Otvoritev v soboto ob 16. uri.

m Münchenska »Eintracht«, ki bi imela jutri tekrovati s tukajšnjim

MAK, ne pride, ker ni dobila potnega dovoljenja za našo državo.

m Nadaljevanje 3. redne seje občinskega sveta mariborskega so vrši v petek, dne 2. junija 1922, ob 19. uri v mestni posvetovalnici.

m Zasačeni tihotapec na Plaču. Zagonetna smrt zagrebškega tihotapca. Dne 1. t. m. popoldne ob 16. uri je pripeljala pogranična straža na okrajno glavarstvo v Mariboru več tihotapcev, ki jih je zajela na Plaču, ko so brez potnih listov po skrivnih potih poskušali priti preko meje. Med njimi je bil tudi neki Frane Keršler iz Zagreba, katerega je straža radi oslabelosti pripeljala na vozu pred okrajno glavarstvo. Med zaslišanjem ostalih tihotapcev se je stanje imenovanega tako poslabšalo, da se je odredil takojšnji prevoz obolelega v bolnico. Toda bilo je že prepozno. Keršler je med tem že umrl. Žena umrlega, katero je tudi straža aretirala, je trdila, da je nastopila smrt njenega moža vsled slabega ravnanja stražnikov napram njenemu možu. Priča Damljenovič, ki je tudi bil v tihotapski družbi in je bil tudi od straže predveden, ni videl, da bi kdo udaril Keršlerja. Mrtveca se je odpeljalo v mrtvašnico in so se že storili potrebni koraki, da se ugotovi vzrok potrebni koraki, da se ugotovi vzrok

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

Oglase za Binkoštno številko lista se sprejema samo do 10. ure predp.

Kultura in umetnost

Ljudski koncert »Drave«, ki se je vršil v četrtek v Götzovi dvorani, je prav dobro uspel. Udeležba je bila lepa, vstopnice haje razprodane. Vse točke koncerta so bile tako lepo izbrane in prednašane, da je lahko gotovo vsakemu žal, ki ni bil deležen tega lepega poletnega večera v Götzovi dvorani. »Drava« je prišla v Maribor iz Studencev, iz najširših plasti mariborskih Slovencev, vendar pa si od nastopa do nastopa pridobiva trdnjših tal v mariborskem kulturnem življenju. Pri včerajšnjem koncertu je po vzgledu Glasbene Matice tudi »Drava« nastopila z vokalnimi, vokalnoinstrumentalnimi in orkestralnimi točkami. Orkester je pod spretnim vodstvom g. Skačejja proizvajal Hlinkovo overturo k operi »Ruslan in Ljudmila« ter F. S. Vilharjeve »Jadranski zvuci«. V splošnem je bilo izvajanje še precej preizno, čeprav je bilo čutiti pomanjkanje potrebnih številnejših vaj. Pred vsem pa bi bilo potrebno orkester spopolniti z godali. S pevskim sporedom nam je »Drava« podala čeden pregled spodnještajerskih skladateljev, ter sta bila zastopana predvsem oba Ipaceva. Večer je bil radi tega nekoliko enoličen, vendar pa zopet toliko vzgojen, da bi »Dravi« naravnost priporočali nadaljevati to svojo kulturno zadačo. Zbor je že na precejšnji višini, zlasti moški in je pričakovati, da bo agilni pevovdja g. Premrou svojo »Dravo« čim prej usposobil za smelejše skladbe. Zborova solista g. Živko in Čepič imata prav simpatičen materijal, prvi lirichen tenor, drugi bas-bariton. G. Živko ima že nekaj izšolan organ, obema pa manjka izrazitejši čut interpretacije, tako da zveni njun glas še preveč šolarsko. Živku je najbolje uspela: »Pozabil sem mnogekaj člekle.« Naša priljubljena operna pevka Slavica Mezgečeva pa je s svojim nastopom zopet pokazala, da more podajati pesmi z občutkom, iz katerega diha njena duševnost, tako da je tudi mahoma osvojila občinstvo. Gdč. Hegedušičeva je spretno in diskretno spremljala na klavirju in ste z gdč. Mezgečevu prejeli lepe šopke s trobojnico. Koncert se je lepo zaključil z melodično in efektno dr. Schwabovo »Zlato kanglic«. »Dravi« čestitamo na uspehu.

x Slovenski koncert v Pragi. V Pragi se je vršil minule dni slovenski koncert. O tem piše v »Prager Presse« glasbeni kritik Jos. Bartoš sledeče: V sredo se je vršil v »Mozarteju« slovenski koncert. V Pragi zelo malo pozna-

mo slovensko glasbo in bi bili hvaležni za vsako smotreno propagando. Žal da je bil program brez vseh podatkov, vseboval pa je tudi take točke, ki nimajo s slovenskim koncertom nič skupnega (arije iz oper Čajkovskega, Verdija, Meyerbeerja Saint-Sainsa!). V splošnem pa je bil koncert na visoki stopnji in dva simpatična pevca, ki sta nastopila (Pavel Debevec in Zora Ropasova) sta se odlikovala po dobrih glasovih in dobrem petju. Tudi primeri slovenske vokalne glasbe so bili dobro izbrani (Lajovic, Škerjanc, Ravnik) in so nam zapustili željo, da bi se bližje seznanili s to zanimivo glasbo.

Sokolstvo.

o vnosti na dan krajeve poro- ke se udeleži Sokolsko društvo v Mariboru v kroju in sicer je za člane (Sokolice in naraščaj so izvzeti) obvezno, da se udeleže dopoldanskih slavnosti brez izjeme v kroju in se zberejo v to svrhu ob 10. uri dopoldne na dvorišču Narodnega doma. Za člane kole jahača izide poseben poziv.

Objave.

§ Mestni kino. »Mož brez imena« ali »tat milijona« pustolovščina v 6. epilah po romanu »Peter Voss tat milijona«, I. epoha »Tat milijona« v 5. čilih se predvaja v petek, soboto, nedeljo in pondeljek.

I. Mariborski bioskop. Veliki program za binkoštno praznike se prične z današnjim dnevom s senzacionalnim filmom »Tarzan«, ter traja do vključno torika. Ta drama, ki se odigrava v pragozdni džunglah, prinaša ob enem najkрасnejše slike o krasotah pragozdov in življenju divjih živali. »Tarzan« je prvovrsten film, ki je povsod vzbudil veliko zanimanje in občudovanje.

Gospodarstvo.

g Veleprodaja soli v Sloveniji je uprava drž. monopolov v Beogradu za Slovenijo do konca tega leta dala v zakup žitnemu zavodu v Ljubljani. Zaloge ima žitni zavod na bivšem Stajerskem sledeče: v Celju Trgovska družga »Sloga«, v Slovenjgradcu Ivan Rojnik, v Mariboru Anton Tonejc, v Ptuj Jos. Ornig, v Dol. Lendavi Ivan Toplak. Prodajne cene jedilne soli so pa enkrat sledeča: morska bela sol 240 Din., morska siva sol 280 Din., angleška sol, kamena sol v gručah, sol v briketih in drobna zmleta mineralna sol po 250 Din. za 100 kg.

g Vinarsko društvo v Mariboru Dne 28. maja 1922 se je ustanovilo v smislu pravih Glavne zveze jugoslovenskih vinogradnikov krajevno vinarsko društvo v Mariboru. V izvrševalni odbor so bili izvoljeni: Ivan Janžekovič, velepos. v Leiteršpergu, podpredsednikom; Franjo Thaler, veleposestnik v Št. Ilji, podpredsednikom; Sottler Josip, strokovni uradnik vin. šole v Mariboru, tajnikom; Miovč Peter, veleposestnik v Št. Ilju blagajnikom; Supanič Alojzij, veleposestnik v Vajgnu, Serbinjek Ivan, posestnik v Vrtičah, Rudl Franjo, posestnik v Kamnici; Robič Feliks, veleposestnik v Limbužu, odbornikom. Društvo šteje danes že več sto članov, temu primerno je bila udeležba na ustanovnem zboru jako lepa, kar znači, da je zanimanje med vinogradniki za društ. veliko. Navzočim je ugajalo predavanje vinarskega ravnatelja g. Puklavca o pravilnem zatiranju trne strupene rose (Peronospera viticola) ter grozdne plesni (Oidium Tuckeri), osobito, ker je predavatelj iz lastne skušnjave povedal marsikaj novega. Vinogradniki Organizirajte se povsod v smislu uvodoma navedenih pravil, ki so vam že znana, da pridemo čim prej do ustanovitve pokrajinske oz. glavne zveze vinogradnikov cele Jugoslavije, ki bo vsestranski zastopala koristi vseh vinogradnikov. V slogi je moč! Za sprejem v društvo naj se oglašijo zanimanci mariborskega okraja pri tajniku Josipu Sottlerju na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru ali pa pri drugih zaupnikih, ki se nahajajo skoro v vsaki občini.

Od subote dnevno

VELIKA KAVARNA

Damska kapela Altman

KONCERT

869 8-1

Pretrgana pesem.

Poljski spisala Eliza Orzeszkowa.
Prevel Vinko Albič. (23)

Kljub raznim čustvom, ki so se porajali v njeni notranjosti in jo živahno razburjali, se je nasmejala.

»Od mene ste učili? Moj Bog! Kaj naj koga naučim jaz priprosto dekle? Stanka sem naučila čitati in pisati. To je pa tudi vse, kar zmorem.«

»Česa ste me naučili, vam povem morda pozneje, sedaj pa končajva pesem.«

In zopet je pričel čitati:

»Ko tak me misli roj vsa objame, Ne najdem več, kar vse je bilo zame.«

Minute so potekale; ona je bila zopet pričela z delom in šivala avbo. A delo se ji ni odtekalo, šivala je počasi, vbojajaji so bili postranski in neenaki.

Čitajoči glas je umolknil. Na trati za drevjem ni bilo več videti zlatih lis, s temnih prstenih gredic so bile izginile zanke zlate mreže. Zato pa je sij zahajočega solca vžgal rožne plemence in sveče na vrhovih drevces. Spodaj se je zmračilo; cvetlična gredica, ki je še pred kratkim žarela v pisanih barvah, je bila zavita v velik pajčolan, iz katerega so razločneje sijale samo bele cvetke.

Klara si je ogledala avbo, ki jo je obšivala popoldan.

»Moj Bog!« je vzkliknila, »kako sem obšila avbo!«

»Kako pa?« se je smehljaj Przymjski.

»Čisto po strani! Le pogledite! Vse gube so na eni strani, druga stran pa je skoro popolnoma gladka; tu so potisnjene čisto na rob, tam pa je ostal velik krajec.«

»To je katastrofa! Sedaj boste gotovo morali vse razparati.«

»Seveda. Vse moram razparati, a škoda ni velika, v pol ure je zopet vse znova obšito.«

»Človek pač ne sme služiti dvema gospodoma obenem. Vi ste hoteli služiti poeziji in prozi; proza je ponesrečila.«

Ona je pomislila za trenutek.

»Jaz drugače mislim o tem. Zdi se mi, da je z vsakim opravkom, naj je še tako prozaičen, lahko zvezana poezija. To ni odvisno samo od dela, marveč bolj od namena, s katerim kaj delamo.«

»Od nagona,« je popravil on. »To je res, prav pravite, toda iz katerega nagona obšivate avbo gospe Mutkiewiczzeve?«

»Imam jo rada in hvaležna sem ji, da je videti tako ljubeznjiva in lepa, ako si od mene narejeno avbo dene na drago, sivo glavo. Potem se veselim, da sem tudi jaz nekoliko pripomogla k temu.«

»Kakšna sreča. Ljubiti gospe Mutkiewiczzevo,« je rekel on in vzdihnil.

»Zakaj?« je vprašala ona.

»Ker gospe Mutkiewiczzevo lahko spoštujete in ji ob enem lahko rečete, da jo ljubite, v marsikakem drugem slučaju pa je tako: človek mora molčati iz spoštovanja, ali pa govori brez spoštovanja:«

se gledala sovražno in ljubezni umiralat

Prenehaj je, kajti iz daljave je bilo slišati Stankovo klicanje. Ko deček sestre ni našel v utoci, ni vedel, kje bi jo iskal. Ostal je na vrtu in kričal na ves glas, da se je razlegalo v drugi vrt:

»Klara! Klara!«
Klara je hlastno zgrabila košarico in skočila s klepi.

»In moje cvetke?« jo je spomnil Przymjski. »Ali jih ne vzamete s sabo?«

»Seveda, prav rada, hvala vam,« je odgovorila in prišla za šopek, ki ga je on za hip držal z njeno roko vred.

Sive oči so se mu iskrale, gibčne nosnice so se mu napele. Čez nekaj trenutkov je povsili roke in več korakov od nje oddaljen šel poleg nje skozi drevored. Na ovinku je rekel:

»Kdaj zvečer končate vse domače opravke?«

»Ob desetih!« je odgovorila. »Oče in Stanko ta čas navadno že spita, Franja po navadi tudi.«

»Ko bodo vaši že trdo spali in boste že vse opravili, pridite na vrt malo godbo poslušat. S prijateljem vam ob desetih pričneva igrati. Ali boste?«

»Dobro! Hvala!« je odgovorila in se ustavila pred vrati v plotu, ki so bila že v temni senoi.

»Lahko noč,« je rekla Klara navidez čisto mirno.

On jo je prijel za obe roki in jo gledal nekaj časa, lahko nagibajoč glavo.

»Nocoj bom igral samo za vas,« je rekel skoro šepetaje. »Mislim si bom, da vi stojite tu ob plotu in poslušate mojo godbo. Tako bosta najini duši skupaj.«

Naglo si je njeni roki nesel k ušnici in jih poljubil.

Takoj na to je Klara odprla vrata in hitela domov. Kljub raznim čustvom, ki so kipela v njej, se je delala

mirno, odločno zatrla sferherno nemirnost in pričela opravljati dnevne opravke.

Stanko je bil lepo dovršil nalogo. Ko je Klara stopila v sobo, se je samovar že kadil. Hitro je pripravila vse, var že kadil. Hitro je pripravila vse, ji nekoliko tresle, misli je moraladržati skupaj, vendar si je s podvojenjo brigo prizadevala pregnati raztresenost, ki ji sicer ni bila lastna. Navada, da je

vedno zapostavljala lastne doživljaje in lastno osebo, ji je pomagala, da se je premagala in se kazala navidez mirno.

(Dalje prihodnjič.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Ne pozabite naročnine!

Mala oznanila

Na hrano se sprejmeta 2 gospoda. Naslov se izve v upravnistvu „Tabora“. 879

Dobro ohranjeno damsko kolo se proda. Židovska ulica 12. 877

Prostovoljna dražba različnega polništva, perila in dr. se vrši jutri 3. t. m. na Glavnem trgu ob 9. uri. 881

Trgovsko opremo, telefon, pisalni stroj proda Andrej Oset, Aleksandrova cesta 57, telefon 88. 864 3-3

Travniki v bližini mesta in uto za seno kuoi ali vrame v najem Andrej Oset, Aleksandrova cesta 57, telefon 88. 863 3-3

XXXXXXXXXXXX

Seno slamo in drva

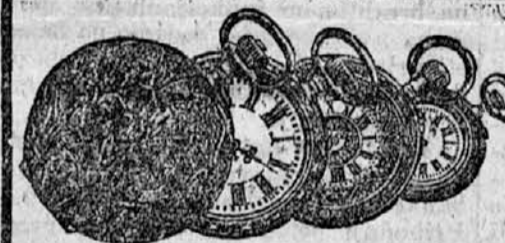
prodaja

Andrej Oset

Aleksandrova cesta št. 57

865 Telefon 88. 10-4

XXXXXXXXXXXX

oglejte si največjo zalogo zlatih in srebrnih ur, verižic, uhanov in drugih nakitov, katere se vam nudi po znižanih cenah v novi trgovini

R. BIZJAK, trgovina z zlatino in srebrnino
MARIBOR, Gosposka ulica št. 16.

741 5-5

Predno si nabavite darila za

BIRMO

Pozor!

Pozor!

Botri in botrice!

Najlepše darilo za Vaše birmance bi bila slika, katero Vam nudi popolnoma novo urejen ter najcenejši

fotografski atelje „Central“

Maribor, Koroška cesta št. 1.

Se priporoča lastnik domačin

875 2-2

Fran Kurnik.

Gospod

išče separirano sobo v sredini mesta, ako možno tudi s celo oskrbo. Ponudbe na upravo „Tabora“ pod „J. K.“

KAVARNA V PARKU

se otvori provizorično

danes v soboto, dne 3. junija 1922

ob 16. uri popoldne

s koncertom.

Dne 3. junija 1922 PREDPOLDANSKI KONCERT. Začetek ob 9. uri predp.

Za obilen obisk se priporočata

Valjak in Klemenčič.

869 2-1